

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ АПІТЕРАПІЇ

ГЕРАСИМОВА І.В., ЯРНИХ Т.Г.

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

e-mail: iryna_herasymova@ukr.net

Природа створила найактивніші препарати, які використовуються для відтворення, зростання, розвитку та інтенсивного функціонування бджіл. Відомо, що біля витоків розвитку апітерапії стояли видатні вчені старовини, а тепер і сучасні дослідники, які вивчали та довели фармакологічні властивості кожного з продуктів бджільництва: меду, прополісу, пилку, обніжжя бджолиного, воску тощо.

Вони являють собою цінні біологічні стимулятори, антиоксиданти, радіопротектори, імуномодулятори, оскільки містять велику кількість вуглеводів, білків, жирів, вітамінів, мікроелементів, ферментів і інших речовин, які самі по собі давно застосовуються в клінічній медицині. Необхідно зауважити, що підвищення розумової і фізичної працездатності при сучасному темпі життя є підставою застосування продуктів бджільництва.

Таким чином, продукти бджільництва є основою для створення нових фармакологічних препаратів з заданими властивостями, косметичних засобів та ін.

Мед містить близько 40 вуглеводів (переважають фруктоза і глюкоза), близько 20 амінокислот, вітаміни В2, РР, С, В6, К, Е і С, органічні кислоти, мінеральні речовини. Головною особливістю меду є його велика енергетична ємність, так як він є вуглеводним продуктом.

Як вже було вказано, серед вуглеводів меду переважну кількість складають прості моносахариди – фруктоза та глюкоза, які без попередніх стадій переробки надходять в кров, поповнюючи енергетичні запаси людини. Тому мед швидко втамовує голод і відновлює фізичні сили. Особливо корисний мед для тих, хто займається важкою фізичною працею, спортсменам тощо.

Необхідно звернути увагу й на те, що мед володіє такими важливими фармакологічними властивостями, як седативна, протизапальна, антибактеріальна, антисептична, імуномодуюча, антиоксидантна та ін. Окрім цього, мед є консервантом.

Проте, не лише мед є дуже корисним та перспективним для створення лікарських засобів. Існує значна кількість й інших продуктів бджільництва, які вже досить вивчені та заявили себе перспективними продуктами у лікуванні різноманітних захворювань. До таких продуктів відносяться прополіс, квітковий пилок, обніжжя бджолине, бджолина отрута, маточне молочко, перга, забрус, бджолиний віск.

Всі наведені продукти достатньо вивчені і на їх основі створено значну кількість нових вітчизняних лікарських засобів, що успішно використовуються в фармакоterapiї багатьох захворювань. В Україні наукові дослідження з даного напрямку проводяться в Харкові, Києві, Запоріжжі, Дніпрі, Одесі, Чернівцях, Львові та ін.

Необхідно звернути увагу на значний вклад таких вчених, як Л.І. Боднарчук, Б.О. Охотський, О.І. Тихонов, Н.П. Максютіна, О.С. Шпичак, І.М. Кожура, Лабінський А.Й., Лебед.в В.І., Крилов В.М. та ін., які поглиблено займалися науковими дослідженнями у вивченні продуктів бджільництва, створенні на їх основі фармакологічних субстанцій та, в подальшому, розробці лікарських препаратів.

Таким чином, продукти бджільництва являють собою безсумнівно ефективний клас біологічно активних речовин. Вони широко використовуються в клінічній фармакології, адже володіють багаточисленними ефектами підвищувати резистентність організму до захворювань, підтримують функцію імунної системи, володіють вираженими антиоксидантними властивостями, підвищують працездатність тощо.